

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om export av försvarsmateriel

Inledning

Försvarsministeriet begär utlåtanden om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om export av försvarsmateriel.

Lagen om export av försvarsmateriel (282/2012) trädde i kraft den 30 juni 2012. Lagen innehåller bestämmelser om kontroll av och kontrollförfarandet för export, överföring, förmedling och transitering av försvarsmateriel. I lagen om export av försvarsmateriel har hittills inte gjorts några betydande innehållsmässiga uppdateringar. Behovet att uppdatera lagen så att den bättre ska motsvara den förändrade omvärldens krav har konstaterats i det praktiska arbetet med exportkontroll av försvarsmateriel.

Den finländska försvarsindustrins export har ökat betydligt de senaste åren, vilket också har påverkat exportkontrollen av försvarsmateriel. Det förändrade säkerhetsläget i Europa och Finlands Natomedlemskap har lett till ett behov att se över bland annat skyddet av högteknologisk försvarsteknik samt avgränsningarna av tillämpningsområdet för lagen om export av försvarsmateriel.

I propositionen föreslås att lagens tillämpningsområde preciseras. Också definitionen av försvarsmateriel ska uppdateras. Dessutom föreslås det att det till lagen som ny tillståndskategori fogas ett allmänt exporttillstånd som förenklar tillståndsförfarandet särskilt vid icke-kommersiell och temporär export av produkter. Exportkontrollen ska också effektiviseras genom att de bokföringsskyldigheter och andra krav som gäller exportörer av försvarsmateriel preciseras. Enligt förslaget ska även kontroller efter export möjliggöras. I fråga om viss teknik skapas ett internt förfarande med befrielse inom försvarsförvaltningen.

Det föreslås att beslutsfattandet i statsrådet ska omorganiseras mellan försvarsministeriet och statsrådets allmänna sammanträde. Dessutom föreslås det vissa tekniska och språkliga ändringar i lagen.

Avsikten är att lagen träder i kraft i början av 2027.

Målsättning

Syftet med propositionen är att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig exportkontroll i full överensstämmelse med Finlands internationella förpliktelser. Dessutom är målet att beakta de konsekvenser som genomförandet av EU:s nya skjutvapenförordning har för det nationella tillståndssystemet. Ett ytterligare mål är att uppdatera bestämmelserna om tillstånd för export av försvarsmateriel så att tillståndssystemet ska kunna möta den kraftigt ökade exportvolymen och det växande antalet tillståndsansökningar. Avsikten är också att i fortsättningen möjliggöra en effektivare exportkontroll i synnerhet i fråga om vissa högteknologiska produkter.

Också det ökade försvarsindustriella samarbetet på internationellt plan och multinationella utvecklings- och upphandlingsprojekt inverkar på de krav som ställs på exportkontrollen av försvarsmateriel. Lagändringen ger tillståndsmyndigheten medel för effektivt genomförande av exportkontrollen. Dessutom föreslås åtgärder som ökar ansvarsfullheten vid export av försvarsmateriel. Syftet med åtgärderna är också att stödja fullgörandet av statens internationella förpliktelser.

Svarsanvisningar

Vem som helst kan lämna ett utlåtande. Utlåtandet ska i första hand lämnas in via tjänsten Utlåtande.fi. För att kunna lämna ett utlåtande måste man registrera sig och logga in i tjänsten. Närmare anvisningar om hur tjänsten fungerar finns på Utlåtande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar. Frågor om tjänsten kan också riktas till adressen lausuntopalvelu.om@gov.fi. Ministerierna ska därtill arkivera sina utlåtanden i statsrådets ärendehanteringssystem Vahva.

Utlåtandena kan vid behov sändas elektroniskt till kirjaamo.plm@gov.fi eller per post till Försvarsministeriet, PB 31, 00131 Helsingfors. I utlåtanden som sänds till registratorskontoret ska ärendenumret VN/32047/2024 anges. Vi önskar också att de utlåtanden som sänds till registratorskontoret skickas till exempel som e-postbilaga i Word- eller pdf-format, så att utlåtandehandlingen inte innehåller onödiga personuppgifter, såsom privatpersoners e-postadresser.

Alla utlåtanden är i regel offentliga i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Utlåtanden som lämnats in till registratorskontoret publiceras i projektportalen (valtioneuvosto.fi/sv/projekt, projektnummer PLM002:00/2026). Av datasekretessskäl publiceras dock privatpersoners utlåtanden på projektsidan endast om personen skriftligen begär det till exempel i samband med sitt utlåtande eller i ett följebrev till utlåtandet.

Alla utlåtanden i tjänsten Utlåtande.fi, inklusive privatpersoners utlåtanden, är automatiskt synliga för alla i tjänsten. Ministeriet publicerar inte utlåtanden som sänts till registratorskontoret på Utlåtande.fi.

Utlåtandena ska inte innehålla onödiga personuppgifter. Även om ett utlåtande som en privatperson sänt till registratorskontoret inte publiceras på webben, kan alla få det från ministeriet i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Tidsplan

Utlåtanden kan lämnas fram till den 29.5.2026.

Beredare

Mer information ges av Riikka Pitkänen, konsultativ tjänsteman, tfn 0295 140 054, Laura Sinisalo, regeringssekreterare, tfn 0295 140 081, och Frans Peltonen, specialsakkunnig, tfn 0295 140 021.

Remissinstansens utlåtande

Skriv utlåtandet i textfältet nedan

Minnamaria Nurminen
Försvarsministeriet

Sinisalo Laura
Försvarsministeriet